

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Tomáše Foltase a JUDr. Jaroslava Hubáčka v právní věci žalobce: **MUDr. A. Z.**, zastoupený Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 25, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 26. 5. 2015, č. j. 59 A 48/2014 - 73,

t a k t o :

- I. Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 26. 5. 2015, č. j. 59 A 48/2014 - 73, a rozhodnutí Ministerstva vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 6. 5. 2014, č. j. MV-120658-5/SO/sen-2012, **se zrušují** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení o žalobě 10.800 Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce Mgr. Petra Václavka, advokáta.
- III. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti 14.228 Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce Mgr. Petra Václavka, advokáta.

O d ů v o d n ě n í :

Rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka Liberec ze dne 26. 5. 2015, č. j. 59 A 48/2014 - 73, byla zamítnuta žaloba, kterou se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhal zrušení rozhodnutí Ministerstva vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců (dále jen „ministerstvo“) ze dne 6. 5. 2014, č. j. MV-120658-5/SO/sen-2012, kterým bylo zamítnuto odvolání stěžovatele a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 3. 9. 2012, č. j. OAM-70544-17/DP-2011, o zamítnutí žádosti stěžovatele o udělení nového povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání z důvodu existence jiné závažné překážky pobytu podle ust. § 46 odst. 1 ve spojení

s ust. § 56 odst. 1 písm. j) zákona č. 326/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“).

V odůvodnění rozsudku krajský soud vyslovil souhlas se závěry správních orgánů, že v případě stěžovatele existuje jiná překážka ve smyslu ust. § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců, podle kterého dlouhodobé vízum, s výjimkou víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území z důvodu podle § 33 odst. 3 citovaného zákona, ministerstvo cizinci neudělí, jestliže pobyt cizince na území není v zájmu České republiky nebo je zjištěna jiná závažná překážka pobytu cizince na území. Z ust. § 46 odst. 1 citovaného zákona vyplývá, že stejné pravidlo se obdobně užije i pro povolení k dlouhodobému pobytu. Správní orgány závažnou překážku spatřovaly v tom, že stěžovateli bylo poskytnuto vládní stipendium s cílem umožnit mu vysokoškolské vzdělání na české veřejné vysoké škole v rámci zahraniční rozvojové spolupráce České republiky, a to se závazkem, že se po ukončení studia vrátí do své země. Stěžovatel však po ukončení studia nastoupil v České republice do zaměstnání a požádal o udělení nového povolení k dlouhodobému pobytu. Krajský soud uvedl, že vyčerpání účelu pobytu je překážkou, která brání, aby byl stěžovateli udělen dlouhodobý pobyt nový, i když za jiným účelem. Skutečnost, že nastoupil do zaměstnání nebo se účastnil jiných navazujících studijních programů, zůstává podle krajského soudu ve vztahu k dané překážce bez významu. Nedůvodnou shledal krajský soud námitku, že stěžovatel žádal o dlouhodobý pobyt za účelem zaměstnání a správní orgány bez dalšího rozhodovaly o podmínkách dlouhodobého pobytu za účelem studia. Jak vyplývá ze správního spisu, správní orgány obou stupňů vedly řízení na základě stěžovatelovy žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání. Skutečnost, že ministerstvo věnovalo část svého rozhodnutí i otázce dalšího vzdělávání stěžovatele, vyplývá z procesní nutnosti reagovat na odvolací námitky. Dále krajský soud uvedl, že správní orgány obou stupňů vycházely z řádně zjištěného stavu věci, shromáždily pro svá rozhodnutí dostatek podkladů, na základě jejichž vyhodnocení přijaly právní závěry, které náležitě odůvodnily.

Proti rozsudku krajského soudu podal stěžovatel v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů podle ust. § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Předně poukázal na nepřezkoumatelnost rozsudku z důvodu nevypořádání žalobních námitek. Dále krajskému soudu obecně vytkl, že vycházel z nedostatečně zjištěných skutečností a pominul zcela prokazatelné chyby v postupu správních orgánů. V dalším stížním bodě poukázal na nesprávné právní posouzení ust. § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců. Podle stěžovatele je toto ustanovení možno aplikovat v situaci, kdy skutečně existuje specifický důvod, který je překážkou pobytu na území. Z dikce ustanovení je přitom zjevné, že jiná závažná překážka pobytu může mít přesah do bezpečnosti státu. Nejde tedy o jakoukoliv překážku, ale o takovou, která způsobuje, že pobyt cizince není v zájmu České republiky a není pro ni prospěšný, resp. může být i škodlivý. To v daném případě splněno nebylo. Stěžovatel poukázal na nedostatek lékařů v České republice s tím, že jeho pobyt nejen, že není v rozporu se zájmy České republiky, ale je v jejím zájmu. Čestné prohlášení o návratu po ukončení studia bylo sepsáno proto, aby domovský stát stěžovatele nepřišel o svou inteligenci. Stěžovatel v této souvislosti poukázal na potvrzení Velvyslanectví státu Palestina, ze kterého vyplývá, že nemá žádné námitky proti jeho setrvání na území České republiky. Dále stěžovatel vyjádřil nesouhlas se závěrem krajského soudu, že v jeho věci nebylo nutno posoudit dopady rozhodnutí do jeho života. S ohledem na výše uvedené navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení, případně aby zrušil i rozhodnutí správních orgánů.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s ust. § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, a přitom neshledal vady uvedené v odst. 4, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

pokračování

Vzhledem k tomu, že stěžovatel v kasační stížnosti namítl nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku, Nejvyšší správní soud se zabýval nejprve tímto stížným důvodem. Bylo by totiž předčasné zabývat se právním posouzením věci samé, pokud by napadený rozsudek byl nepřezkoumatelný.

Nejvyšší správní soud při posuzování nepřezkoumatelnosti rozsudku vychází z ustálené judikatury Ústavního soudu (např. nálezy ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, a ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97), podle níž jedním z principů, které představují součást práva na řádný a spravedlivý proces (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, čl. 1 Ústavy), jež vylučuje libovůli při rozhodování, je povinnost soudů své rozsudky řádně odůvodnit (ve správním soudnictví podle ust. § 54 odst. 2 s. ř. s.). Např. v nálezu ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06, Ústavní soud vyslovil, že „*odůvodnění rozhodnutí soudu jednajícího a rozhodujícího ve správním soudnictví, z něhož nelze zjistit, jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodné skutečnosti, nevyhovuje zákonným požadavkům kladeným na obsah odůvodnění a v konečném důsledku takové rozhodnutí zasahuje do základních práv účastníka řízení, který má nárok na to, aby jeho věc byla spravedlivě posouzena*“. Také Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, dospěl k závěru, že pokud „*z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu není zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů či utváření závěru o skutkovém stavu, z jakého důvodu nepovažoval za důvodnou právní argumentaci stěžovatele v žalobě a proč subsumoval popsany skutkový stav pod zvolené právní normy, pak je třeba pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a tím i nesrozumitelnost ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.*“. Nepřezkoumatelností z důvodu nesrozumitelnosti se Nejvyšší správní soud zabýval např. v rozsudku ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, podle něhož lze „*za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost obecně považovat takové rozhodnutí soudu, z jehož výroku nelze zjistit, jak vlastně soud ve věci rozhodl, tj. zda žalobu zamítl, odmítl nebo jí vyhověl, případně jehož výrok je vnitřně rozporný. Pod tento pojem spadají i případy, kdy nelze rozzeznat, co je výrok a co odůvodnění, kdo jsou účastníci řízení a kdo byl rozhodnutím zavázán. Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na dílčích nedostatcích odůvodnění soudního rozhodnutí. Musí se přitom jednat o vady skutkových zjištění, o něž soud opírá své rozhodovací důvody*“.

Napadený rozsudek není podle názoru Nejvyššího správního soudu nepřezkoumatelný. Z jeho odůvodnění je zřejmé, z jakého skutkového stavu krajský soud vyšel, jak vyhodnotil pro věc rozhodné okolnosti a jak je právně posoudil. Je z něj rovněž patrné, z jakých důvodů má právní závěry vyslovené ministerstvem za správné a naopak, z jakých důvodů jsou žalobní námítky nedůvodné. Rozsudek proto ve smyslu výše uvedené judikatury není nepřezkoumatelný.

Stěžovatel dále obecně namítl, že krajský soud nedostatečně přezkoumal činnost správních orgánů a pominul chyby v jejich postupu. V této souvislosti je třeba uvést, že stížní námítky nemohou být pouze typovou charakteristikou nezákonností, k nimž může docházet, ale musí být zcela jasně individualizované. K tomu lze poukázat např. na rozsudky rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005 - 58, a ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 - 78, z nichž vyplývá, že míra precizace žalobních bodů do značné míry určuje i to, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane. Není přípustné, aby soud za žalobce spekulativně domýšlel argumenty nebo vyhledával skutečnosti, které žalobu podporují. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by funkci žalobcova advokáta. Výše uvedené lze analogicky vztáhnout i na řízení o kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud proto výše uvedenou kasační námítku mohl posuzovat pouze v obecné rovině a neshledal ji důvodnou. Podle Nejvyššího správního soudu se krajský soud na podkladě žalobní argumentace dostatečně zabýval postupem správních orgánů v dané věci.

Nejvyšší správní soud se dále zabýval námitkami poukazujícími na nesprávné právní posouzení věci ze strany krajského soudu. Předmětem soudního přezkumu je rozhodnutí ve věci žádosti stěžovatele o udělení nového povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání podle ust. § 45 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Správní orgány této žádosti nevyhověly z důvodu existence jiné závažné překážky pobytu podle ust. § 46 odst. 1 ve spojení s ust. § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců.

Podle ust. § 45 odst. 1 věta první zákona o pobytu cizinců cizinec, který hodlá na území pobývat za jiným účelem, než který mu byl povolen, je povinen požádat ministerstvo o udělení nového povolení k dlouhodobému pobytu.

Podle ust. § 46 odst. 1 věta první zákona o pobytu cizinců pro povolení k dlouhodobému pobytu platí obdobně § 31 odst. 1 a 4, § 33, 34, 37, 38, § 55 odst. 1, § 56, § 58 odst. 3 a § 62 odst. 1 vztahující se na dlouhodobé vízum.

Podle ust. § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců dlouhodobé vízum, s výjimkou víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území z důvodu podle § 33 odst. 3, ministerstvo cizinci neudělí, jestliže pobyt cizince na území není v zájmu České republiky nebo je zjištěna jiná závažná překážka pobytu cizince na území.

Podle obsahu správního spisu bylo rozhodnutím ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ze dne 29. 4. 2004, č. j. SCPP-2219/PL-IV-C-2004, stěžovateli poskytnuto stipendium na základě programu „*Stipendia Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na podporu studia cizinců na veřejných vysokých školách v České republice na základě mezinárodních smluv, kterými je Česká republika vázána, nebo v rámci zábraniční pomoci České republiky*“ ve výši 5.500 Kč po dobu 12 měsíců v akademickém roce 2004/2005 za účelem studia v jazykové a odborné přípravě, která předchází přijetí ke studiu lékařství v magisterském studijním programu. V rozhodnutí bylo stanoveno, že stipendium se nevyplácí, pokud cizinec získá povolení k trvalému pobytu na území České republiky. Rozhodnutím ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ze dne 15. 9. 2005, č. j. C10.447/2004-61-048, bylo stěžovateli na základě programu „*Stipendia Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na podporu studia cizinců na veřejných vysokých školách v České republice na základě mezinárodních smluv, kterými je Česká republika vázána, nebo usnesení vlády České republiky*“ přiznáno stipendium ve výši 7.000 Kč měsíčně po standardní dobu studia zahajovaného v akademickém roce 2005/2006 k podpoře prezenční formy studia v magisterském studijním programu oboru všeobecného lékařství na Lékařské fakultě v Plzni. V tomto rozhodnutí bylo stanoveno, že nárok na přiznané stipendium zaniká a stipendium se nevyplácí, pokud žadatel získá oprávnění pobývat na území České republiky v rámci trvalého pobytu na základě povolení k pobytu. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy rozhodnutím ze dne 5. 8. 2008, č. j. C10.447/2004-61-048-Z01, stanovilo, že stěžovateli se na základě programu „*Stipendia Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na podporu studia cizinců na veřejných vysokých školách v České republice*“ přiznává stipendium ve výši 9.000 Kč měsíčně od 1. 10. 2008 do 31. 8. 2011, k podpoře prezenční formy studia v magisterském studijním programu oboru všeobecného lékařství na Lékařské fakultě v Plzni. Rovněž v tomto rozhodnutí bylo stanoveno, že nárok na stipendium žadateli zaniká a stipendium se nevyplácí, pokud žadatel získá oprávnění pobývat na území České republiky v rámci trvalého pobytu na základě povolení k pobytu. Podle sdělení Lékařské fakulty v Plzni byl stěžovatel po úspěšném ukončení magisterského studia zařazen dne 1. 9. 2011 ke studiu v doktorském studijním programu. Po celou dobu studia, které stěžovatel ukončil dne 31. 10. 2011, pobýval na území České republiky na základě oprávnění k přechodnému pobytu. Nejprve na základě dlouhodobého víza a následně na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia, které mu bylo opakovaně prodlužováno. Naposledy byla doba platnosti uvedeného povolení stanovena do dne 31. 8. 2012. Dne 23. 9. 2011 požádal stěžovatel o udělení povolení

pokračování

k dlouhodobému pobytu za jiným účelem – zaměstnání v Krajské nemocnici Liberec, a. s. jako lékař. Tento zaměstnavatel potvrdil existenci stěžovatelova pracovního poměru od 26. 9. 2011 do 31. 8. 2012 s možným prodloužením na dobu neurčitou podle povolení k pobytu.

Správní orgán I. stupně stěžovatelovu žádost vyhodnotil jako žádost o udělení nového povolení k dlouhodobému pobytu podle ust. § 45 odst. 1 zákona o pobytu cizinců a rozhodnutím ze dne 3. 9. 2012, č. j. OAM-70544-17/DP-2011, jí nevyhověl. V odůvodnění uvedl, že udělení povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání bránila jiná závažná překážka pobytu cizince ve smyslu ust. § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců. Za závažnou překážku pobytu cizince na území považoval správní orgán I. stupně jednání stěžovatele, kterému bylo poskytnuto stipendium za účelem získání vysokoškolské vzdělání, přičemž s poskytnutím stipendia byl spojen závazek návratu do domovské země. Stěžovatel však po ukončení studia nastoupil v České republice do zaměstnání. Tímto jednáním dal najevo, že hodlá zneužít povoleného pobytu za účelem studia a nehodlá se vrátit do domovské země.

Proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně podal stěžovatel odvolání, ke kterému připojil potvrzení, že ke dni 20. 2. 2012 byl zařazen do specializačního vzdělávání v oboru kardiologie. Ministerstvo odvolání zamítlo a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdilo. Podle ministerstva stěžovatel v čestném prohlášení ze dne 27. 12. 2003 potvrdil, že byl seznámen s podmínkami poskytování stipendia a zavázal se, že se po absolvování studia vrátí do vlasti. Tento závazek vyplýval z podstaty stipendia poskytnutého v rámci zahraniční rozvojové pomoci České republiky, jelikož účelem stipendia bylo poskytnutí finanční podpory studentům rozvojových zemí za účelem následného uplatnění nabytých poznatků v jejich domovské zemi. Stěžovatel však postupoval v rozporu s podmínkami pro udělení předmětného stipendia, když setrval po ukončení studia na území České republiky. Pokud byl stěžovatel po skončení řádného vysokoškolského studia zařazen do specializačního vzdělávání, nejednalo se o studium na základě poskytnutí stipendia v rámci zahraniční rozvojové pomoci, na základě kterého měl povolen dlouhodobý pobyt za účelem studia. S ohledem na povinný návrat stěžovatele do jeho domovské země bylo podle ministerstva irelevantní, zda v době rozhodování o odvolání splňoval podmínky pro udělení povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia podle ust. § 64 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců či nikoliv.

Nejvyšší správní soud se již několikrát zabýval případy, kdy správní orgány odůvodnily svá negativní rozhodnutí odkazem na jinou závažnou překážku pobytu, např. v rozsudcích ze dne 19. 1. 2012, č. j. 9 As 80/2011 - 69, ze dne 8. 8. 2012, č. j. 3 As 15/2012 - 29, ze dne 30. 1. 2013, č. j. 9 As 117/2012 - 35, ze dne 29. 5. 2013, č. j. 3 As 14/2013 - 28, a ze dne 27. 9. 2013, č. j. 4 As 114/2013 - 35. Ve všech těchto případech se jednalo o situace, kdy cizinec žádal o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání, resp. za účelem účasti v právnické osobě, nikoliv o udělení nového povolení k dlouhodobému pobytu s ohledem na změnu účelu pobytu podle ust. § 45 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Nejvyšší správní soud v citovaných rozsudcích posuzoval situace, kdy správní orgány považovaly za závažnou překážku pobytu cizince na území České republiky skutečnost, že v době platnosti předchozího povolení k dlouhodobému pobytu neplnil cizinec jeho účel. Uvedená skutečnost byla důvodem pro neprodloužení povolení k dlouhodobému pobytu, resp. pro zrušení takového povolení. Závěry vyplývající z citované judikatury však nelze aplikovat na nyní projednávanou věc, protože v případě stěžovatele správní orgány nerozhodovaly o žádosti o prodloužení dlouhodobého pobytu, ale o žádosti o udělení nového povolení k dlouhodobému pobytu. Stěžovatel po celou dobu studia pobýval na území České republiky na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia, které mu bylo několikrát podle ust. § 44a zákona o pobytu cizinců prodlouženo. Naposledy byla doba platnosti uvedeného povolení stanovena do 31. 8. 2012. Stěžovatel požádal dne 23. 9. 2011, tj. před ukončením studia, v souladu

s ust. § 45 odst. 1 zákona o pobytu cizinců o udělení nového povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání. Podle důvodové zprávy k zákonu č. 222/2003 Sb. kterým bylo novelizováno ust. § 45 zákona o pobytu cizinců, „*cizincům, kterým bylo vydáno povolení k dlouhodobému pobytu za konkrétním účelem (tedy nejdříve po 1 roce pobytu na vízum), bude umožněno požádat z titulu jiného účelu pobytu o vydání nového povolení, aniž by museli vycestovat z území (např. po ukončení studia k pobytu za účelem zaměstnání).*“ Podle Nejvyššího správního soudu tedy stěžovatel postupoval v souladu se zákonem o pobytu cizinců.

Nejvyšší správní soud se dále zabýval stěžejní otázkou, a sice zda bylo možno jednání stěžovatele, který se po absolvování studia na české veřejné vysoké škole v rámci zahraniční rozvojové spolupráce České republiky nevrátil do své vlasti a začal pracovat v nemocnici jako lékař, hodnotit jako jinou závažnou překážku pobytu, pro kterou nelze udělit povolení k dlouhodobému pobytu.

Nejvyšší správní soud při posouzení této otázky vycházel z konkrétních skutkových okolností dané věci. Stěžovateli byla udělena stipendia na základě programu Stipendia Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na podporu studia cizinců na veřejných vysokých školách v České republice v rámci zahraniční pomoci. Následně řádně absolvoval studium v oboru všeobecného lékařství na Lékařské fakultě v Plzni Univerzity Karlovy v Praze a získal titul MUDr. Poté bylo stěžovateli nabídnuto zaměstnání na pozici lékař v Krajské nemocnici v Liberci. Z vyjádření primáře oddělení všeobecné interny MUDr. P. L. vyplynulo, že byl s jeho prací velmi spokojen, stěžovatel pomáhal udržet chod oddělení po odchodu devíti lékařů. Podpůrně lze zmínit i to, že obdobně vyznělo i vyjádření přednosta kardiologie Karlovarské krajské nemocnice prim. MUDr. M. P., jakož i vyjádření generálního ředitele této nemocnice, které stěžovatel předložil v řízení před soudem, podle kterého je stěžovatel spolehlivým kolegou, má vůli se ve své profesi dále vzdělávat, a být tak přínosem pro celou společnost. V řízení přitom nebylo prokázáno, že by stěžovatel během svého pobytu na území České republiky porušoval své studijní a jiné povinnosti nebo právní řád České republiky. V předloženém výpisu z rejstříku trestů není uveden žádný záznam.

Správní orgány a následně i krajský soud dospěly k závěru, že jiná závažná překážka pobytu v případě stěžovatele spočívala v jeho jednání, konkrétně v tom, že mu bylo poskytnuto stipendium za účelem vzdělání na české veřejné vysoké škole v rámci rozvojové spolupráce České republiky, přičemž smyslem tohoto stipendia je umožnit vysokoškolské vzdělání žadatelům, kteří toto vzdělání mají po návratu do domovské země uplatnit, a stěžovatel i přes tento závazek návratu do domovské země, který je s přijetím stipendia spojen, nastoupil po ukončení studia do zaměstnání a požádal o udělení nového povolení k dlouhodobému pobytu, čímž dal podle správních orgánů najevo, že hodlá zneužít povoleného pobytu za účelem studia a nehodlá opustit Českou republiku a vrátit se zpět do domovské země. Správní orgány i krajský soud ve věci stěžovatele zdůraznily především skutečnost, že stěžovatel porušil svůj závazek navrácení se do domovské země.

Nejvyšší správní soud nezpochybnuje, že podstatou stipendia bylo poskytnutí finanční podpory studentům rozvojových zemí s tím, aby získané vzdělání následně ve smyslu §56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců uplatnili ve své domovské zemi. Nedomnívá se však, že z tohoto účelu lze dovozovat závazek stipendisty navrátit se za všech okolností do domovské země, resp. existenci závažné překážky. Z rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy o udělení stipendia nevyplývá, že by byl stěžovatel zavázán k návratu do domovské země po ukončení uvedeného stipendia. Uvedená rozhodnutí řeší toliko podmínky vyplácení stipendia, nikoliv podmínky povolení pobytu cizince na území České republiky. V rozhodnutích je uvedeno, že nárok na stipendium žadatelé zaniká a stipendium se nevyplácí, pokud stěžovatel

pokračování

získá trvalý pobyt, tj. podmínkou nároku na stipendium je „nezískání“ trvalého pobytu. „Sankcí“ za získání trvalého pobytu je odebrání finanční podpory studentovi a nikoliv jiné důsledky. Z rozhodnutí o udělení stipendia tedy nelze dovozovat povinnost k návratu, resp. závazek takového charakteru, jehož porušení by mohlo představovat jinou závažnou překážku pro povolení dlouhodobého pobytu stěžovatele na území České republiky. Co se pak týče stěžovatelova čestného prohlášení ze dne 27. 12. 2003 (odhlédne-li Nejvyšší správní soud od toho, že stěžovatel v žalobě namítl, že takové prohlášení nepodepsal, přičemž poukazoval i chyby ve svém jméně a příjmení, které by v něm jistě jako žadatel o vysokoškolské vzdělávání neučinil atp.), jedná se o prohlášení bez přímé relevance ve vztahu k pobytu stěžovatele na území České republiky. Předmětný závazek nevyplývá ani z dalších listinných důkazů založených ve správním spisu. Je třeba doplnit, že pouhá skutečnost, že cizinec po několika letech pobytu na území České republiky změnil své rozhodnutí a požádá o změnu pobytu, ještě sama o sobě nepředstavuje porušení veřejného zájmu či veřejného pořádku. Takové porušení by bylo možné dovodit např. v situaci, kdy by bylo zjištěno protiprávní jednání cizince ve smyslu judikatury Nejvyššího správního soudu. K takovému jednání však v případě stěžovatele nedošlo. Podle názoru Nejvyššího správního soudu tedy v daném případě pouhé rozhodnutí stěžovatele setrvat na území České republiky za jiným účelem, aniž by zároveň správní orgány důvodně dospěly k závěru o neplnění účelu pobytu v době předchozího povoleného pobytu, či k závěru o porušení závazků či jiných pravidel vyplývajících z právního řádu apod., nepředstavuje rozpor s veřejným pořádkem či veřejným zájmem České republiky ve smyslu § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců, jak uvedly oba správní orgány. Nejvyšší správní soud se tedy neztotožnil s krajským soudem, potažmo správními orgány, že by byla dána jiná závažná překážka ve smyslu § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců, resp. že by pobyt stěžovatele byl v rozporu s veřejným zájmem, či veřejným pořádkem České republiky. S ohledem na výše uvedené se Nejvyšší správní soud již nezabýval otázkou, zda bylo nutné ve správním řízení zohlednit přiměřenost dopadů správního rozhodnutí do života stěžovatele.

Nejvyšší správní soud tedy shledal kasační stížnost důvodnou, a proto rozsudek krajského soudu v souladu s ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil. Podle ust. § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu, a pokud již v řízení před krajským soudem byly pro takový postup důvody, současně se zrušením rozhodnutí krajského soudu může sám podle povahy věci rozhodnout o zrušení rozhodnutí správního orgánu; ust. § 75, 76 a 78 se použijí přiměřeně. Podle ust. § 78 odst. 4 s. ř. s. zruší-li soud rozhodnutí, vysloví současně, že věc se vrací k dalšímu řízení žalovanému. Vzhledem k tomu, že již v řízení před krajským soudem byly pro takový postup důvody, Nejvyšší správní soud současně se zrušením rozsudku krajského soudu rovněž rozhodl o zrušení napadeného rozhodnutí ministerstva.

Podle ust. § 78 odst. 5 ve spojení s § 120 s. ř. s. je právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku, v dalším řízení správní orgán vázán. Nejvyšší správní soud ve věci rozhodl v souladu s ust. § 109 odst. 1 s. ř. s., podle něhož rozhoduje o kasační stížnosti zpravidla bez jednání.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Vzhledem k tomu, že stěžovatel měl v řízení o kasační stížnosti i v řízení o žalobě úspěch, má právo na náhradu nákladů řízení o žalobě i řízení o kasační stížnosti.

V řízení o žalobě představovaly náklady řízení stěžovatele zaplacený soudní poplatek ve výši 3.000 Kč za žalobu a 1.000 Kč za návrh na přiznání odkladného účinku žaloby a odměnu

a náhradu hotových výdajů jeho zástupce Mgr. Pavla Maršálka. Odměna zástupce za dva úkony právní služby (převzetí věci a účast na jednání dne 26. 5. 2015) činí 2 x 3. 100 Kč [§ 1 odst. 1, § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a) a g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška“)] a náhrada hotových výdajů činí 2 x 300 Kč (§ 13 odst. 3 vyhlášky). Celková náhrada nákladů za řízení o žalobě proto činí 10.800 Kč.

V řízení o kasační stížnosti představovaly náklady řízení stěžovatele zaplacený soudní poplatek ve výši 5.000 Kč za kasační stížnost a 1.000 Kč za návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti a odměnu a náhradu hotových výdajů jeho zástupce Mgr. Petra Václavka. Odměna zástupce za dva úkony právní služby (podání kasační stížnosti s návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, doplnění kasační stížnosti) činí 2 x 3.100 Kč [§ 1 odst. 1, § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky] a náhrada hotových výdajů činí 2 x 300 Kč (§ 13 odst. 3 vyhlášky). Celkem tedy 6.800 Kč. Protože je advokát plátcem daně z přidané hodnoty (dále jen „daň“), zvyšuje se tento nárok o částku odpovídající dani, kterou je povinen z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů a která činí 1.428 Kč. Celková náhrada nákladů za řízení o kasační stížnosti proto činí 14.228 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 21. ledna 2016

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu